Java'da Program Denetimi ve Operatörler

Atamalar

```
int a ;
a=4 ; // doğru bir atama
4=a ; // yanlış bir atama!
```

Temel (Primitive) Tiplerde Atama

```
int a, b;
a=4;
b=5;
a=b;
```

Sonuç : a=5, b=5

Nesneler ve Atamalar

NesnelerdeAtama.java

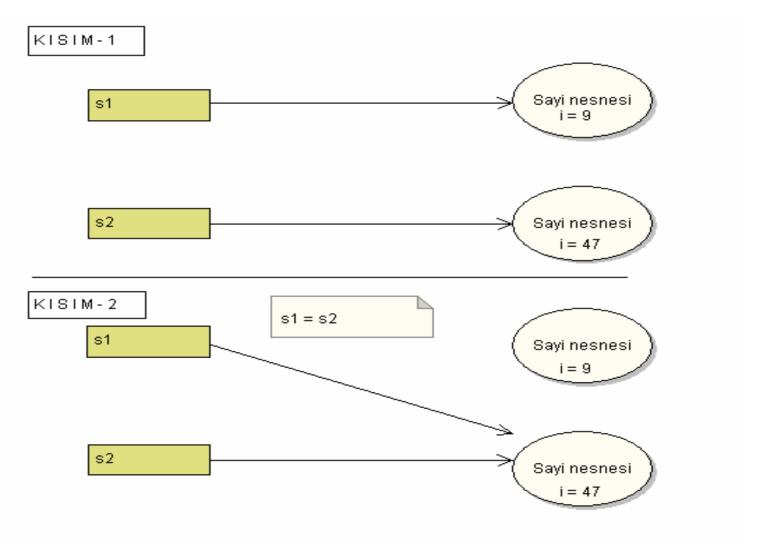
Sonuç

```
• 1: s1.i: 9, s2.i: 47
```

• 2: s1.i: 47, s2.i: 47

• 3: s1.i: 27, s2.i: 27

Şekil

Dosya İsimleri

• Fiziksel dosya ismi ile **public** sınıfın ismi aynı olmalı.

Yordam (Method) Çağırımları

- Yordamlar parametre alırlar.
- Alınan bu paremetreler ile yordam içerisinde işlemler gerçekleşir.
- Peki yordamlara parametre olarak ne gitmektedir ?
 - Nesnenin kendisi mi ?
 - Yoksa nesneye bağlı referans mı?

Pas.java

java Operatörleri

• Operatörler programlama dillerinin en temel işlem yapma yeteneğine sahip simgesel isimlerdir.

- Aritmetik Operatör
- İlişkisel Operatör
- Mantıksal Operatörler
- Bit düzeyinde (bitwise) Operatörler

java Operatörleri

- Operatörler bir veya daha fazla değişken üzerinden işlemler gercekleştirirler.
 - İşlem gerçekleştirmek için tek bir değişkene ihtiyaç duyan operatörlere tekli operatör (unary operator)
 - İşlem gerçekleştirmek için iki değişkene ihtiyaç duyan operatörlere ikili operatör (binary operator)
 - İşlem gerçekleştirmek için üç adet değişkene ihtiyaç duyan operatörlere ise <u>üçlü operatör</u> (ternary operator) denir (bir adet var).

Aritmetik Operatörler

Operatör	Kullanılış	Açıklama
+	değişken1 + değişken2	değişken1 ile değişken2 yi toplar
_	değişken1 - değişken2	değişken1 ile değişken2 yi çıkarır
*	değişken1 * değişken2	değişken1 ile değişken2 yi çarpar
/	değişken1 / değişken2	değişken1 ,değişken2 tarafından bölünür
%	değişken1 % değişken2	değişken1 in değişken2 tarafından bölümünden kalan hesaplanır.

AritmetikOrnek.java

"+" ve "-" Operatörleri

Operatö r	Kullanılış Şekli	Açıklama
+	+ değişken	Eğer değişken <i>char</i> , <i>sekizli</i> (<i>byte</i>) veya <i>short</i> tipinde ise <i>int</i> tipine dönüştürür.
-	- değişken	Değişkenin değerini negatif yapar (-1 ile çarpar).

OperatorTest.java

Dönüştürme (Casting) İşlemi

• Bir temel (*primitive*) tip, diğer bir temel tipe dönüştürülebilir, fakat oluşacak değer kayıplarından kodu yazan kişi sorumludur.

IlkelDonusum.java

String (+) Operatörü

- "+" operatörü **String** tiplerde birleştirme görevi görür.
- Eğer bir ifade **String** ile başlarsa, onu takip eden tiplerde otomatik olarak String nesnesine dönüştürülür.

Uygulamanın Çıktısı

- Sonuc = 012
- **String** bir ifadeden sonra gelen tamsayılar görüldüğü üzere toplanmadı.
- Direk **String** nesnesine çevrilip ekrana çıktı olarak gönderildiler.

Bir Arttırma ve Azaltma

- Java dilinde C dilinde olduğu gibi birçok kısaltmalar vardır.
- Bu kısaltmalar hayatı bazen daha güzel bazen ise çekilmez kılabilir.

Bir Arttırma ve Azaltma Tablosu

Operatör	Kullanılış Şekli	Açıklama
++	değişken++	Önce değişkenin değerini hesaplar sonra değişkenin değerini bir arttırır.
++	++değişken	Önce değişkenin değerini arttırır sonra değişkenin değerini hesaplar.
	değişken	Önce değişkenin değerini hesaplar sonra değişkenin değerini bir azaltır.
	değişken	Önce değişkenin değerini azaltır sonra değişkenin değerini hesaplar.

Uygulama

Uygulamanın Çıktısı

```
++i : 2
i++ : 2
```

İlişkisel Operatörler

- İlişkisel operatörler iki değeri karşılaştırarak bu değerler arasındaki mantıksal ilişkiyi hesaplarlar.
- Örneğin iki değer birbirine eşit değilse "5==8"

• Bu ilişki çerçevesinde hesaplanan değer *false* olacaktır.

İlişkisel Operatörler Tablosu

Operatör	Kullanılışı	true değeri döner eğer ki
>	değişken1 > değişken2	değişken1 , değişken2'den büyükse
>=	değişken1 >= değişken2	değişken1 , değişken2'den büyükse veya eşitse
<	değişken1 < değişken2	değişken1 , değişken2'den küçükse
<=	değişken1 <= değişken2	değişken1 , değişken2'den küçükse veya eşitse
==	değişken1 == değişken2	değişken1 , değişken2'ye eşitse
!=	değişken1 != değişken2	değişken1 , değişken2'ye eşit değilse

Uygulama

Nesnelerin Karşılaştırılması

• Nesnelerin eşit olup olmadığı (= =) veya (! =) operatörleri ile test edilebilir mi?

Uygulamanın Çıktısı

false

• true

Uygulama

 Peki bir önceki örneği Integer nesneleri yerine temel tip olan int tipini kullansaydık sonuç nasıl olurdu?

Mantıksal Operatörler

 Mantıksal operatörler birden çok karşılaştırma işleminin birleştirip tek bir koşul ifadesi haline getirilmesi için kullanılır.

Mantıksal Operatörler Tablosu

Operatör	Kullanılış Şekli	true değeri döner eğer ki
€.&	değişken1 && değişken2	Eğer hem değişken1 hemde değişken2 true ise; (değişken2'yi duruma göre hesaplar*)
11	değişken1 değişken2	değişken1'in veya değişken2'in true olması; (değişken2'yi duruma göre hesaplar*)
!	! değişken	Eğer değişken false ise
&	değişken1 & değişken2	Eğer hem değişken1 hemde değişken2 true ise;
1	değişken1 değişken2	değişken1'in veya değişken2'in true olması;
^	değişken1 ^ değişken2	Eğer değişken1 ve değişken2 birbirlerinden farklı ise; ör: değişken1 true,değişken2 false ise*

Uygulama

Uygulamanın Çıktısı

```
(a < b) && (c < d) --> false
(a < b) || (c < d) --> true
! (a < b) --> false
(a < b) & (c < d) --> false
(a < b) | (c < d) --> true
(a < b) ^ (c < d) --> true
```

Kısa Yollar

- i = i + 1; yerine.
- i += 1 ; kullanılabilir.

- i = i * 1; yerine
- i *= 1 ; kullanılabilir.

•

Kontrol İfadeleri

- Kontrol ifadeleri bir uygulamanın hangi durumlarda ne yapması gerektiğini belirtir.
- Java programlama dilinde toplam 4 adet kontrol ifade çeşidi bulunur.

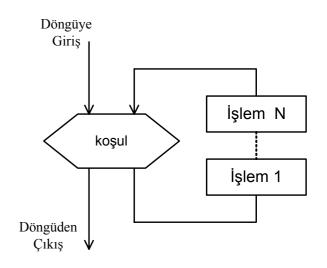
Kontrol İfadeleri Tablosu

İfade Tipi	Anahtar Kelime
Döngü	while, do-while, for
Karar verme	if-else, switch-case
Dallandırma	break, continue, label, return
İstisna yakalama	try-catch-finally, throw

Döngü - while

• **while** ifadesi, çalışması istenen kod bloğunu, durum **true** ifadesini bulana kadar devamlı olarak çalıştırır.

```
while (koşul) {
...
çalışması istenen kod bloğu
}
```


Uygulama

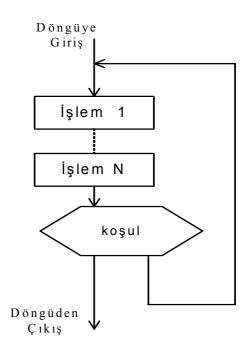
Uygulamanın Çıktısı

```
i = 0
i = 1
i = 2
i = 3
i = 4
i = 5
i = 6
i = 7
i = 8
i = 9
Sayma islemi tamamlandi.
```

Döngüleme - do while

- **do-while** ifadesi, koşulu en yukarıda değil de en aşağıda hesaplar.
- Böylece **do-while** ifadesinde durum <u>false</u> olsa bile <u>çalışması istenen kod bloğuna en az bir kere</u> girilir.

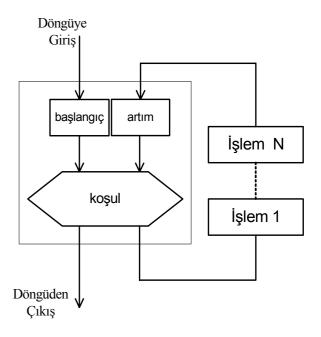
while Döngüsü Kullanırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- 1. Döngü kontrol değişkenine uygun bir şekilde değer atandığına dikkat edilmeli.
- 2. Döngü durumunun *true* ile başlamısına dikkat edilmeli.
- 3. Döngü kontrol değişkeninin uygun bir şekilde güncellendiğinden emin olunması gerekir (sonsuz döngüye girmemesi için).

Döngüleme – for ifadesi

• Döngünün ne zaman başlayacağı ve ne zaman biteceği en başta belirtilmiştir.

```
for (başlangıç; koşul; artış) {
   çalışması istenen kod bloğu
}
```


Uygulama

for İle Sonsuz Döngü

Uygulamanın Çıktısı

```
i = 0
i = 1
i = 2
i = 3
i = 4
i = 5
i = 6
i = 7
i = 8
i = 9
```

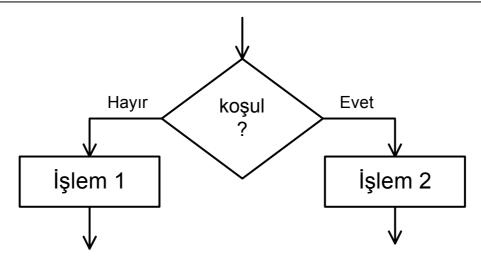
for - Çoklu Değişken

```
public class ForOrnekVersiyon2 {
   public static void main(String args[]) {
      for ( int i = 0 , j = 0 ; i < 20 ; i++ , j++ )
      {
        i *= j ;
        System.out.println("i = " + i + " j = " + j);
      }
   }
}</pre>
```

```
i = 0 j = 0
i = 1 j = 1
i = 4 j = 2
i = 15 j = 3
i = 64 j = 4
```

Karar Verme - if

```
if (koşul) {
  durum true olduğunda çalışması istenen kod bloğu
} else {
  durum false olduğunda çalışması istenen kod bloğu
}
```


Uygulama

Üçlü if-else

boolean-ifade ? deger0 : deger1

• Eğer *boolean* ifade *true* ise **değer0** hesaplanır, eğer *boolean* ifade false ise **deger1** hesaplanır.

Kısa Devre

- if ifadesinde eğer VE(&&) işlemi kullanılmış ise ve ilk değerden <u>false</u> dönmüş ise ikinci değer kesinlikle hesaplanmaz çünkü bu iki değerin sonucunun VE(And) işlemine göre <u>true</u> dönmesi imkansızdır.
- Kısa devre özelliği sayesinde uygulamalar gereksiz hesaplamalardan kurtulmuş olur.

Karar Verme - switch

Uygulama 1

```
public class AylarSwitchTest {
    public static void main(String[] args) {
        int ay = 8;
        switch (ay) {
            case 1: System.out.println("Ocak"); break;
            case 2: System.out.println("Subat"); break;
            case 3: System.out.println("Mart"); break;
            case 4: System.out.println("Nisan"); break;
            case 5: System.out.println("Mayis"); break;
            case 6: System.out.println("Haziran"); break;
            case 7: System.out.println("Temmuz"); break;
            case 8: System.out.println("Agustos"); break;
            case 9: System.out.println("Eylul"); break;
            case 10: System.out.println("Ekim"); break;
            case 11: System.out.println("Kasim"); break;
            case 12: System.out.println("Aralik"); break;
```

Uygulama 2

```
public class AylarSwitchTestNoBreak {
    public static void main(String[] args) {
         int ay = 8;
         switch (ay) {
            case 1: System.out.println("Ocak");
            case 2: System.out.println("Subat");
            case 3: System.out.println("Mart");
            case 4: System.out.println("Nisan");
            case 5: System.out.println("Mayis");
            case 6: System.out.println("Haziran");
            case 7: System.out.println("Temmuz");
            case 8: System.out.println("Agustos");
            case 9: System.out.println("Eylul");
            case 10: System.out.println("Ekim");
            case 11: System.out.println("Kasim");
            case 12: System.out.println("Aralik");
```

Uygulama 2 - Ekran Çıktısı

Agustos

Eylul

Ekim

Kasim

Aralik

Uygulama 3

```
public class AylarSwitchDefaultTest {
  public static void main(String[] args) {
   int ay = 25;
   switch (ay) {
     case 1: System.out.println("Ocak"); break;
     case 2: System.out.println("Subat"); break;
     case 3:
              System.out.println("Mart"); break;
     case 4: System.out.println("Nisan"); break;
     case 5: System.out.println("Mayis"); break;
     case 6: System.out.println("Haziran"); break;
              System.out.println("Temmuz"); break;
     case 7:
     case 8: System.out.println("Agustos"); break;
     case 9: System.out.println("Eylul"); break;
     case 10: System.out.println("Ekim"); break;
     case 11: System.out.println("Kasim"); break;
     case 12: System.out.println("Aralik"); break;
     default: System.out.println("Heyoo, Aranilan Kosul" +
                                                 "Bulunamadi!!");
```

Dallandırma İfadeleri

- Java programlama dilinde dallandırma ifadeleri toplam 3 adettir.
 - break ifadesi
 - continue ifadesi
 - return ifadesi

break İfadesi - Etiketsiz

Uygulama Çıktısı

- i = 0
- i =1
- **i** =2
- i = 3
- i = 4
- i =5
- i = 6
- i =7
- i =8

Donguden cikti

break İfadesi - Etiketli

Uygulama Çıktısı

$$i = 0$$

$$i = 2$$

$$i = 3$$

$$i = 4$$

$$i = 6$$

$$i = 7$$

continue İfadesi - Etiketsiz

Uygulama Çıktısı

```
i = 0
i =1
i =2
i = 3
i = 4
i =5
i = 6
i =7
i = 8 \rightarrow 9 \text{ yok}
i =10
i =11
i =12
i =13
i =14
i =15
i = 16
i = 17
i =18
i =19
i = 20
i = 21
i =22
i = 23
i = 24
i =25
i = 26
i = 27
i =28
i = 29
       Donguden cikti
```

continue İfadesi - Etiketli

Uygulama Çıktısı

i = 0i = 1i = 2i = 0i = 1i = 2i = 0i =1 i = 2i = 0i = 1i = 2i = 0i =1 i = 2i = 0i = 1i = 2

return İfadesi - Etiketli

• Sadece **return** anahtar kelimesi kullanarak yordamların içerisini tavizsiz bir şekilde terk edelebilir.

Sorular ...

